

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:18

יציאת השבת: 18:15

י"ט אדר תשע"ג

גיליון מס' 107

שאל אביר ויגדר

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שבת

בעקבות ההפטרה - פרה

טומאה וטהרה, חולין וקדושה - הם שני צמדי מילים שנוהגים לבלבל ביניהם. בכל צמד, מילה אחת היא היפוכה של השנייה, אבל חולין אינה היפוכה של טהרה.

המציאות השגרתית והרגילה היא של חולין. טומאה היא מצב שפוגם את השגרה ומורידה אותה דרגה, למעין "תת שגרה". תהליך הטהרה מתקן את הפגום ומשיב את המציאות למצבה השגרתי, למציאות של חולין. קדושה - מרוממת את החולין והופכת את השגרה החולית למציאות מרוממת, להתעלות, שבה הופך הדבר החולי, השגרתי, למיוחד ונעלה.

עמ"י בארצו היא מציאות טבעית ושגרתית. התנהלות שלילית של האומה על אדמתה מטמאת את האומה ואת אדמתה, והיא מוקיאה לגלות. המצאותו של עמ"י בגלות, היא מציאות מעוותת, והיא גורמת לחילול שם ה', שהוא מקודש ומרומם.

קידוש שם ה' יהיה בתיקון המעוות, בהשבת העם לארצו - למציאותו השגרתית. קיבוץ הגלויות יהיה שלב בסיסי והכרחי בתהליך גאולת האומה. עם זאת, מציאות הטומאה - שבעטיה עזב העם את הארץ - לא תוקנה בשהות בגלות. לאחר שובו של העם לארץ יצטרך העם לעבור תהליך של הטהרות מן הטומאה, כדי לאפשר לעם להתרומם מן השגרה הטהורה, הבלתי פגומה, למציאות של קדושה, רוממות והתעלות. הנביא מתאר זאת בצורה ציורית: סילוק "לב האבן" ונתינת "לב בשר" במקומו, שתאפשר לרוח חדשה לשרות על העם השב לארצו.

לתהליך זה יהיו גם ביטויים ארציים של שלימות: ארץ של שפע חומרי ותנובה חקלאית מבורכת, במקום מציאות של רעב. ארץ של ישובים בנויים ופורחים במקום ישובים הרוסים ושוממים. שינוי במציאות הלאומית והרוחנית של העם יביא לשינוי במצבה של הארץ. במקום "שממה" יהיה "גן עדן", כלשוננו של הנביא יחזקאל בנחמותיו.

דוד נתיב/כיפה

לפי הגר"א בחטא העגל חטאו אחד מאלף גברים ואילו אף אישה לא חטאה ולא אמרה "אלה אלוך ישראל".

9. מה רמז בדברי משה לה: "מחני נא מספרך אשר כתבת"? מספרך = מספר כ'. כלומר הפרשה ה-20, בה שמו של משה לא מופיע.

10. "וירא אהרון ויבן מזבח לפניו" (לב, 5). מה ראה אהרון? (רש"י)

ראה שהרגו את חור, בנה של מרים.

11. לפי המדרש, עדיפים הלוחות השניים מהראשונים ב-4 דברים. מה הם?

בלוחות השניים: א. עשו ארון לפני עשיית הלוחות. ב. נאמר בהם "טוב" - "למען ייטב לך". ג. קרן עור פניו של משה. ד. ניתנו ביוה"כ.

12. איזה מעשה מפרשתנו מזכיר את פורים?

משה חבש מסיכה: "ויתן על פניו מסווה". (לד, 33)

13. מאי זה שבת היו: א. בצלאל? ב. אהליאב? א. יהודה. ב. דן.

14. מדוע נבחרו דווקא בצלאל ואהליאב למלאכת המשכן? א. כדי להראות שלכל השבטים יש חלק במשכן, הן למובחר שבהם (יהודה) והן לפחות שבהם (דן) [רש"י]. ב. מקדש ראשון נבנה ע"י שלמה שהיה

1. מה רמז במילה מחצית השקל? אות אמצעית צ' = צדקה. מצידה: חי ובקצוות אותיות מת. (=הקרוב לצדקה הוא החי).

2. כמה סממני קטורת היו? 11 סממנים.

3. א. לאיזה סממן מהקטורת היה ריח רע? ב. מדוע נכלל בקטורת? א. חלבנה. ב. כדי ללמדנו שצריך לצרף גם את פושעי ישראל לתפילות ולתעניות!

4. אני מסממני הקטורת ומשמש כבשמים להבדלה. מי אני? ציפורן.

5. איזה קטע מקידוש של שבת מקורו בפרשתנו?

ושמרו בני ישראל את השבת... וביום השביעי שבת וינפש". "ויתן אל משה ככלותו לדבר איתו בהר סיני שני לוחות העדות". אלו שמות נוספים ידועים לך למדבר סיני? צין, פארן, קדמות, חורב. (גמרא שבת דף פ"ט:)

6. מה משמעות השם "סיני"? א. שממנו ירדה שנהא לאומות העולם. ב. הר שבו נעשו ניסים לישראל. (שבת פ"ט)

7. בחטא העגל קרא משה "מי לה' אלי". איזו אישיות מפורסמת השתמשה בקריאה זו? מתתיהו במלחמת החשמונאים.

8. כיצד מתקשר לחטא העגל הפס' בקהלת ז': "אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי"?

גם אתה רוצה לפאר את בית הכנסת?

פרטים מעבר לדף

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל
ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים:
www.pirsuma.com/shal_avicha

המשך שאלות ותשובות

הקודש. ראשי תיבות חב"ד.
ב. בתחילת ספר בראשית נאמר:
"ורוח אלוקים מרחפת על פני
המים". ג. יהושע בן-נון (במדבר
כ"ז, 18).

19. על השבת נאמר "אות היא
לעולם". ציין עוד 2 מצוות
שנקראו בשם אות.
א. תפילין - "וקשרתם לאות על
ידך" (דברים ו', 8).

ב. ברית מילה - "ונמלתם את
בשר ערלתכם והיה לאות ברית
ביני וביניכם" (בראשית י"ז, 11).

20. "וביום השביעי שבת שבתון".
מה לומד רש"י מכפילות הלשון
הזו?

שאסורה כל מלאכה כולל
מלאכת אוכל נפש.

21. "שני לוחות העדות לוחות אבן
כתובים באצבע אלוקים". היכן
עוד נזכר הביטוי "אצבע אלוקים"
בתורה?

במכת הכינים אמרו החרטומים
לפרעה "אצבע אלוקים היא".

משבט יהודה, וע"י חירם מלך
צור שאמו היתה משבט דן.

15. אני מסממני הקטורת, קצץ זנבי
ותקבל עוף פורח. מי אני?
ציפורן, ציפור.

16. אני בן בקר המוזכר בפרשה. קפד
ראשי ותקבל מושג ימי. מי אני?
עגל, גל.

17. איזה כינוי ניתן לתרומת מחצית
השקל?
כסף הכיפורים.

18. על בצלאל נאמר: "ואמלא אותו
רוח אלוקים בחכמה ובתבונה
ובדעת ובכל מלאכה".

א. הסבר את ההבדל בין
הביטויים: חכמה, תבונה ודעת?

ב. באיזה עוד פסוק בתורה נזכר
הביטוי "רוח אלוקים"?

ג. על מי נאמר בתורה "איש אשר
רוח בו"?

א. חכמה - אדם לומד מאחרים.
בינה - לומד מעצמו מתוך

דברים שלמד. דעת - רוח

הידעת?

ארץ זבת חלב ודבש

הביטוי "זבת חלב ודבש" נזכר 16 פעמים
בתורה ו-5 פעמים בשאר ספרי התנ"ך.
בכל הפעמים, פרט לאזכור אחד, הביטוי
"ארץ זבת חלב ודבש" מתייחס לא"י.
כינויה של ארץ ישראל "ארץ זבת חלב
ודבש" מעמיד את שבתה של הארץ
לעומת ארץ מצרים: "וארד להצילו מיד
מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ
טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש...".
וכן בהמשך הפרק: "ואמר אעלה אתכם
מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי
והאמרי והפרזי... אל ארץ זבת חלב
ודבש" (שם, יז).

מקור נוסף בו
מיוחד לארץ
ישראל הכינוי
"ארץ זבת חלב
ודבש", הוא דבריו
של הנביא
ישעיהו: "והיה
ביום ההוא יחיה
איש עגלת בקר

ושתי צאן. והיה מרב עשות חלב יאכל
חמאה כי חמאה ודבש יאכל כל הנותר
בקרוב הארץ". מסתבר שבמקור זה שפע
החלב והדבש הוא תוצאה ישירה של חורבן
הארץ, שכן מדובר כאן בנבואת פורענות
על צבאות אשור שיכבשו את הארץ ויגרמו
לחורבנה: "והיה ביום ההוא יהיה כל מקום
אשר יהיה שם אלף גפן באלף כסף לשמיר
ולשית יהיה. בחצים ובקשת יבוא שמה כי
שמיר ושית תהיה כל הארץ". כתוצאה
מהחורבן ייהרסו השטחים המעובדים
ובכל הארץ תעלה צמחיית בר, אשר
תשמש מרעה לבקר. הדעת נותנת כי
בנסיבות אלו פרחי הבר יתרבו ולדבורים
היה שפע צוף ואף אפשרות לקנן בעצי
המטע העזובים. חורבן זה יביא לכך
שלשארית הפליטה בארץ יהיה שפע חלב
ושפע דבש.

אתר מט"ח

חידון באדיבות פרסומא אתר מידע לקהילה הדתית ברחובות

"וַיֵּרָא הָעָם, כִּי-בִשְׁשׁ מֵשֶׁה לָּרֶדֶת מִן-הָהָר" (ל"ב, א - ז)

1. מה מבקש העם מאהרון?
2. מה אהרון אומר להם לעשות?
3. "עגל מסכה"- כיצד נעשה? (עפ"י רש"י)
4. מה מצווה ה' את משה בעקבות מעשי העם?

www.pirsuma.com

השלם את הפסוק

וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קִטְרֶת, רִקְזוּ מַעֲשֵׂה רִקְזוּ, ☐ _____, טָהוֹר קָדֵשׁ.

וַיֹּאמֶר: הֲרָאִי ☐ _____, אֶת-כְּבֹדְךָ.

☐ _____ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֲדִים, מִהָר זֹזָרָב.

☐ _____, בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ, תָּבִיא, בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ; לֹא-תִבְשִׁיל גְּדִי, בְּזֶלֶב אָמוֹ.

שִׁלְשֵׁי פָעֻמִּים, בְּשָׁנָה--יֵרָאֶה, כָּל-זְכוּרָךְ, אֶת-פָּנָי ☐ _____, ה', אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

מזל טוב! מזל טוב! לעזרא מרומ,
מחבר השו"ת, לרגל יום הולדתו.

זכות הלימוד בעלון
מוקדשת לרפואתם המהירה
והשלמה של ליאב בן שגית
ורן בן שושנה
ולעילוי נשמת
חיים בן ר' יוסף כהן ז"ל

איזהו גבאי - המנציח בכבוד!
בינה לעתים,
הלוח האלקטרוני לבדבנ"ם,
עכשיו במבצע מיוחד לכבוד
חג פסח.
לפרטים 053*8234112, 053*8234115 www.BinaLaitim.co.il